

SÄHKÖAUTOT NOSTIVAT UUDEN

MATIAS PIETILÄ
Pääkaupungin Sanomat

Aika, jolloin Uudestakaupungista piti muuttaa pois vanhempien työpaikan tai viimeistään omien opiskelujen takia, on takana. Takana on myös aika, jolloin Uuteenkaupunkiin ei päässyt junalla. Nyt istun junassa matkalla entiseen kotikaupunkiini tekemään raporttia uudesta Uudestakaupungista.

Meriportin liikekeskus

Juna- ja linja-autoasema ovat siirtyneet Turuntullin liikennekeskukseen. Keskuksesta lähtee sähköllä toimivia sukkulabusseja. Ne kiertävät ristiin rastiin kaupunkialuetta muodostaen kaksi linjaa, joista toinen menee Meriportin liikekeskukseen. Valitsen tämän bussin. Matkan aikana huomaan, miten merkittävästi keskusta on muuttunut. Se on täysin autoton.

Keskustaa kiertää kehävyäly, jota sisemmäs ei autolla ole lupa mennä. Kehätien reunoilla on parkkitilaa karttaan merkityillä alueilla. Niiltä on hyvät yhteydet keskustaan viiden minuutin välein kulkevien sukkulabussien ansiosta. Keskustassa näkyy myös runsaasti polkupyöriä, sekä pieniä sähkömopoja, joita jään hieman kummastelemaan.

Meriportin liikekeskus on rakennettu entisen Euromotive Oy:n paikalle Samara-tuotannon loputtua vuonna 2009. Aika hyvin 1980-luvun autolle, että säilyi niinkin pitkään markkinoilla.

Meriportti käsittää kauppakeskuksen lisäksi laajan auto- ja laivanrakennusmuseon, jota varten kyllä varaan ensi kerralla enemmän aikaa. Nyt en sitä ehtisi paljoa katsella. Uutta on myös vanhaan telakkarakennukseen rakennettu hotelli. Sen korkeat ja avarat huoneet tekevät vaikutuksen. Vien tavarat huoneeseeni ja lähdän tutkimaan varsinaista keskustaa.

Keskustan kuhinaa

Torin ympäristö on muuttunut melkoisesti. Linja-autoaseman siirryttyä Turuntulliin saatiin toria suurennettua. Vanha taksiasema purettiin, ja toiminta siirrettiin uuteen liikennekeskukseen. Sieltä voi tilata sähkötakseja, joilla saa liikkua myös keskustassa. Taksiaseman tilalle on rakennettu jäätelökahvila, jonka kesäterassille pysähdyn nauttimaan, auringosta, ihmisvilinästä ja capuccinojäätelöstä.

Keskustan muututtua autottomaksi muuttivat ruokakaupat Meriportin ja Raumantullin keskuksiin, sillä painavien ruokakassien raahaaminen kävelykeskustassa ei houkutellut ihmisiä. Keskusta ei ole kuitenkaan autioitunut, sillä monet vaate- ja käsityöläisliikkeet sekä kahvilat ja herkkupuodit ovat jääneet keskustaan tehden siitä todella idyllisen.

S-marketin siirryttyä pois saattoi kaupunki ostaa tyhjäksi jääneen kiinteistön ja purkaa sen. Tilalle rakennettiin kirjaston tyyliin sopiva puutalo, jossa toimii tietokeskus, eli *mediatekki*. Siellä ihmiset voivat lukea sähköisiä medioita, mutta myös tavallisia

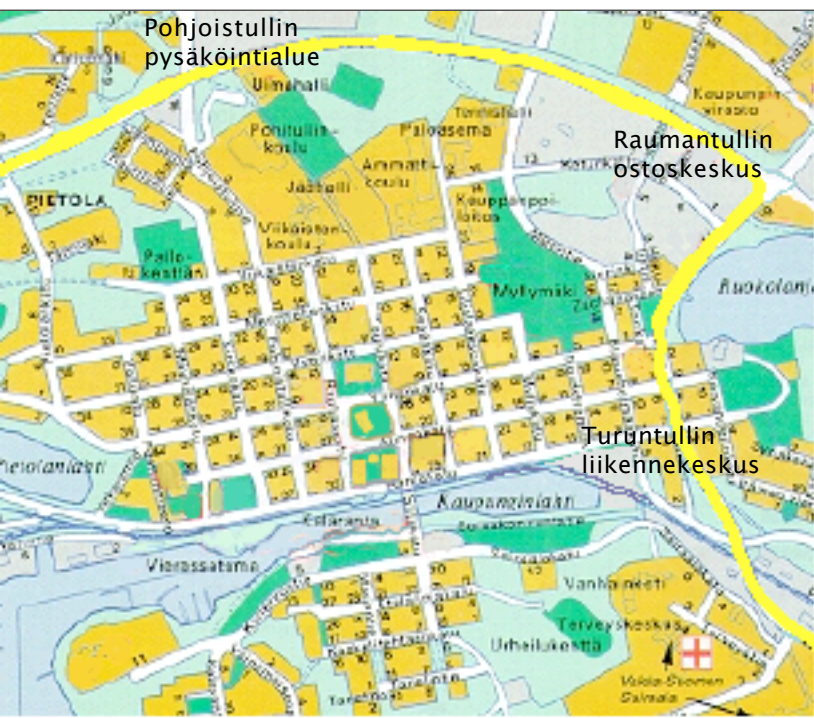
Uudenkaupungin keskusta karttaan on merkittävällä sukkulabussilla keskustaan.

sanomalehtiä, jotka yhä pitävät puolensa. Lehden palveluksessahan tässä itekin ollaan! Kirjaston ja mediateekin väliseen puistoon rakennetulla soittolavalla pidetään konsertti jokaisena kesälauantaina. Soittolava onkin yksi Uudenkaupungin suosituimpia nähtävyyksiä. Uusi keskusta on vireä ja viihtyisä, sitä paitsi, en usko koko maailmasta löytyvän yhtä melutonta ja saasteetonta kaupungin keskustaa kuin Uudestakaupungista.

Suuria muutoksia

Vielä 90-luvulla uinunut Uusikaupunki on noussut teknologian mallikaupungiksi.

UUDENKAUPUNGIN KUKOISTUKSEEN

Uudenkaupungin keskustan kehävyöhyke keltaisella. Autot voi jättää ”tulleihin” parkkiin ja jatkaa tiheään

muutaman viime vuoden aikana. Kaikki alkoi vuonna 2010, kun Valmet esitteli kaiken mullistavan sähköauton prototyypin, jota tarjottiin kaupungille koekäyttöön. Kaupunki osoitti suurta ennakkoluulottomuutta ostaessaan sukkulabussit Valmetilta. Näin se tuki autojen sarjatuotannon alkutaivalta.

Ennakkoluuloton oli myös päätös rauhoittaa koko keskustan autoilta sen sijaan, että olisi tehty muutama kävelykatu, kuten monissa kaupungeissa. Suurin osa ihmisistä vastusti ensin ajatusta kävelykeskustasta, sillä Ukissa oli perinteisesti tapana ajaa autolla

kaikkein lyhimmätkin matkat. Sukkulabussien osoittaututtua toimiviksi ovat useimmat kuitenkin muuttaneet kantansa myönteiseksi.

Kaikkein vihamielisimminkin asiaan suhtautuivat keskustassa asuvat ihmiset, jotka eivät päässeet autolla kotiinsa. Kaupungin huomattua asian se palkkasi nuoria läheteiksi kuljettamaan sähkömopoilla elintarvikkeita ja muita raskaampia ostoksia kaupakeskuksista keskustan asukkaille (bussimatalla näkemäni mopoilijat olivat juuri näitä lähetejä). Tämä hälvensi ennakkoluuloja, mutta vieläkin muutamat haastatellut kertoivat,

miten tuskastuttavaa on vaikkapa mökille lähtö, kun tavaroita ei voi pakata kotipihassa valmiiksi autoon.

Asukkaiden jälkeen haastattelen erästä lähettä. Hän kertoo olevansa hyvillään siitä, että kaupunki helpottaa työpaikan saantia. Mopolla on kuulemma myös kiva ajella kesäisin, kun on lämmintä. ”Talvi onkin sitten kokonaan eri juttu, silloin ei meinaa tarjeta.”

Tarkenisitko?

Muille mallia

Vaikuttaa siltä, että muidenkin kaupunkien kannattaisi ottaa mallia Uudenkaupungin järjestelmästä. Ukin työttömyysprosentti on Suomen alhaisimpia, ja nuorilla on hyvät mahdollisuudet työpaikan saantiin.

Myös opiskelumahdollisuudet ovat parantuneet Rauman tekun siirryttyä kauppaoppilaitoksen pariin osaksi ammattikorkeakoulua. Valmetin tehdas on moninkertaistanut tuotantonsa ja tarjoaa työpaikan usealle tuhannelle työntekijälle. Sähköautoja viedään nykyään joka puolelle maailmaa, joten Ukin satama on yksi Suomen suurimmista vientisatamista. Autottoman keskustan ansiosta ruuhkia ei pääse syntymään ja ilma pysyy puhtaana. Koska liikenneyhteydetkin ovat kunnossa, ei Uudestakaupungista enää tarvitse muuttaa pois, oikeastaan tänne voisi muuttaa vaikka takaisin!